

RECAPITULATIE VAN DE PRIJSHERZIENINGEN

Vorderingsstaat nr.	Periode	Bedrag van de werken uitgevoerd tijdens de beschouwde periode (incl. korting)	Herzieningsindex	Herziening
1	van tot			
2	van tot			
3	van tot			
4	van tot			
5	van tot			
6	van tot			
7	van tot			
8	van tot			
9	van tot			
10	van tot			
11	van tot			
12	van tot			
13	van tot			
14	van tot			
15	van tot			
Totalen		(I)		

-
-
-
-
-
-
- (a) Schrappen wat niet past.
- (b) Voor de aannemingen waarop het bestek BGHM/WO 2017 van toepassing is.
- (c) Bedrag opgenomen in de bestelbrief.
- (d) De korting die eventueel werd toegestaan, moet op het bedrag van de wijzigingen worden toegepast, zelfs indien deze laatste werken omvatten die tegen overeengekomen prijzen werden uitgevoerd (BGHM/WO 2017 art. 38 en 80 - Onderrichtingen op de ommezijde van DV 5, punt 5-2).
- (e) Alleen in te vullen indien na de contractuele voltooiingsdatum nog andere werken dan de uitgestelde dienen te worden uitgevoerd. In voorkomend geval is dit in te vullen bedrag onontbeerlijk om de som vast te stellen waarop de prijsherzieningsverrekening wordt toegepast volgens art. 94 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017.
- (f) Het te vermelden bedrag is het totaal van alle gedeeltelijke herzieningen, berekend op het globale bedrag van de opdracht, incl. voor de perioden waarvoor geen enkele factuur werd ingediend bij de BGHM (zegge tot 100 % van de bestelling en van de goedgekeurde DV's), afgezien van de prijsherzieningen op uitgestelde werken (met aftrek van korting). Te recapituleren op de achterkant van DV1.
- (g) Eventueel de andere bedragen vermelden die aan de BTW onderworpen zijn.
- (h) Eventueel de vergoedingen of andere sommen vermelden die niet aan de BTW onderworpen zijn (o.a. de forfaitaire vergoeding van 10% die wordt bepaald in art. 80 van het "uitvoeringsbesluit", berekend op saldo A van DV 3 ; andere forfaitaire vergoedingen).
- (i) De betaling van de vergoeding, zoals die in art. 80 van het "uitvoeringsbesluit" wordt bepaald, hangt af van het feit of de opdrachtnemer een schriftelijke aanvraag (bij DV1 gevoegd) of een schuldvordering heeft ingediend.
- (j) Alvorens het saldo te betalen, niet vergeten de uitgaven en onkosten te recupereren die eventueel gedaan zouden zijn met betrekking tot prestaties en rekeningen die niet rechtstreeks in verband staan met de opdracht (bv. door de aanbesteder betaalde kosten van proeven die ten laste van de opdrachtnemer vallen ; levering van materialen door de aanbesteder ; levering van plannen en documenten; sommen betaald door de aanbesteder voor rekening van de opdrachtnemer).
- (k) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.
- (l) Het totale bedrag stemt overeen met het bestelbedrag vermeerderd of verminderd met DV 3 (met aftrek van korting), min DV6 en DV 9 (met aftrek van korting).

Onderrichtingen voor de aanbesteder en de ontwerper betreffende de verrekeningen “werken in vermoedelijke hoeveelheden” voor werken die worden uitgevoerd overeenkomstig de documenten van de opdracht.

0. Voogdij van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij.

In het geval van werken in zogenoemde “vermoedelijke hoeveelheden”, gaat het om de toepassing van contractuele bepalingen; de machtiging van de BGHM is dus niet vereist *vóór* de uitvoering van die werken. De verrekeningen moeten evenwel aan haar toezicht worden onderworpen zodra deze opgemaakt zijn.

1. Wanneer moet de verrekening worden opgemaakt ?

Werken “in vermoedelijke hoeveelheden” : onmiddellijk na de voltooiing van elk post die in de opdracht is voorzien “in vermoedelijke hoeveelheden”.

De DV 2 mag niet worden gebruikt ter regularisatie van een inbreuk op de opdracht, gepleegd door de opdrachtnemer.

2. Wie moet de verrekening opmaken ?

ALLEEN de ontwerper.

3. In welke vorm moet zij opgemaakt worden ?

De algeheerheid van de derwijze in de opdrachtdocumenten bepaalde werken moeten op tegenspraak opnieuw worden opgemeten.

Vervolgens moet de verrekening worden opgesteld.

Hierin moet het nummer van de artikelen ten opzichte van de verscheidene posten worden vermeld.

De berekeningsdetails en eventuele plannen bijvoegen.

N.B. Alle in de samenvattende meetstaat in vermoedelijke hoeveelheden bepaalde posten moeten opnieuw worden opgemeten, ook al benadert de werkelijke hoeveelheid de oorspronkelijk bepaalde hoeveelheid.

4. Wijziging van de termijn.

De termijnverlengingen zijn enkel toegelaten als voor een bepaalde post de werkelijk uitgevoerde hoeveelheden meer belopen dan het drievoudige van de vermoedelijke hoeveelheden (art. 81 van het “uitvoeringsbesluit”).

De termijn mag ook enkel verminderd worden als de hoeveelheden van een bepaalde post minder belopen dan de helft van de vermoedelijke hoeveelheden.

De termijnwijziging moet door de ontwerper in zijn verslag worden verantwoord (zie punt 5 hierna).

5. Presentatie en aantal exemplaren.

- a) Iedere verrekening moet worden geïdentificeerd door middel van een nummer.
- b) Iedere verrekening wordt opgemaakt in 4 exemplaren en 2 kopieën (de eerste kopie wordt door de ontwerper bewaard en de tweede wordt aan de opdrachtnemer bezorgd).
- c) De gedrukte formulieren DV 2 gebruiken.
- d) Voor elke DV 2 overhandigt de ontwerper aan de aanbesteder vier exemplaren van het *verantwoordingsverslag*.

6. Ondertekening van de DV 2.

Na de opstelling van de DV 2 wordt de verrekening in volgorde ondertekend door de ontwerper en vervolgens door de opdrachtnemer en de aanbesteder. De opdrachtnemer ondertekent ook de eventuele bijlagen en plannen. Indien deze de verrekening weigert te ondertekenen, stelt de aanbesteder een proces-verbaal van weigering van ondertekening op en sluit hij vervolgens de verrekening ambtshalve af (onder voorbehoud van alle rechten van de opdrachtnemer).

7. Aan de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij te bezorgen stukken.

Onderstaande documenten moeten aan de BGHM worden toegestuurd:

- 1) een begeleidende brief;
- 2) de 4 exemplaren van de verrekening, ondertekend door *al* de partijen (originele handtekeningen op alle exemplaren);
- 3) één exemplaar van de details der berekeningen en van de eventuele plannen (zie punt 3 hierboven);
- 4) 4 exemplaren van het verslag van de ontwerper.

Het indienen der verrekeningen door de aanbesteder betekent dat hij volledig akkoord gaat met de inhoud van die documenten.

De indiening moet zo spoedig mogelijk gebeuren.

8. Na de goedkeuring door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij.

- 1) Ontvangt de aanbesteder twee exemplaren die door de BGHM werden geïdentificeerd.
- 2) Klasseert de aanbesteder het eerste exemplaar in zijn aannemingsdossier en stuurt hij het andere bij aangetekend schrijven naar de opdrachtnemer of bezorgt hij het hem tegen ontvangstbewijs.
- 3) Stuurt de aanbesteder een afschrift van de goedgekeurde DV 2 naar de ontwerper. Deze laatste moet de samenvattende tabel der wijzigingen aanvullen welke voorkomt op blz. 2 van de omslag van het dagboek der werken.

In te dienen bij en goed te keuren door de BGHM zodra de werken zijn uitgevoerd - zelfs voor een gedeelte van de bouwplaats

BGHM OVM nr. .... te ..... Nr. van het dossier ..... Nr. van het perceel	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a) van ..... te ..... Nr. van het dossier ..... Nr. van het perceel	Opdrachtnemer	
Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	VERREKENING : Vermoedelijke hoeveelheden Nr.	Aantal bijlagen : ..... (alle door de partijen geparafeerd)	DV 2bis

Heropmeting van posten, voortvloeiend uit wijzigingen besteld tijdens de uitvoering van het bouwwerk

Verrekening betreffende .....
 uitgevoerd in de gebouwen .....(volgens algemeen inplantingsplan nr.....)
 omvattende in het totaal ..... woningen en .....

Artikel	Beschrijving en aard van de wijziging, eventuele verwijzingen naar het dagboek der werken, details der berekeningen en gedeeltelijke producten	Hoeveelheden		Eenheid	Eenheids-prijs	Bedragen (afgerond op de 2e decimaal)	
		werkelijk uitgevoerd	gepland in de DV 5('s) (of in de SO)			werkelijk uitgevoerd +	gepland in de DV 5('s) (of in de SO) -
		(b)	(b)	(b)	(b)		
TOTALEN							
c)							
SALDO							
(c) (d)							

Termijnwijziging (zie ommezijde) : ..... kalenderdagen in meer / in min **Geen** (a)

Opgemaakt te ..... , op .....20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (zie ommezijde)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM op .....(e)	Stempel van de BGHM (e)
--------------	---	--	---	-------------------------

(a) Schrapen wat niet past.
 (b) Deze kolommen mogen eveneens worden gebruikt voor de omschrijving van de wijziging.
 (c) De korting die eventueel werd toegestaan, zal pas bij de opstelling van de eindverrekening worden toegepast (DV1).
 (d) Het saldo stemt overeen met het prijsverschil tussen de in de DV 5('s) (of in de SO) geplande en de werkelijk uitgevoerde hoeveelheden.
 (e) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.

Onderrichtingen voor de aanbesteder en de ontwerper betreffende de verrekeningen “werken in vermoedelijke hoeveelheden” voor werken voortvloeiend uit wijzigingen tijdens de uitvoering van het bouwwerk.

0. Voogdij van de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij.

In het geval van werken in zogenaamde “vermoedelijke hoeveelheden”, gaat het om de toepassing van contractuele bepalingen die voortvloeien uit een behoorlijk goedgekeurde bijakte-verrekening DV5.

De machtiging van de BGHM is dus niet vereist vóór de uitvoering van die werken.

De verrekeningen moeten evenwel aan haar toezicht worden onderworpen zodra deze opgemaakt zijn.

1. Wanneer moet de verrekening worden opgemaakt ?

Werken “in vermoedelijke hoeveelheden” : onmiddellijk na de voltooiing van elk werk dat in de bijakte-verrekening DV 5 is voorzien “in vermoedelijke hoeveelheden”.

De DV 2bis mag niet worden gebruikt ter regularisatie van een inbreuk op de opdracht, gepleegd door de opdrachtnemer.

2. Wie moet de verrekening opmaken ?

ALLEEN de ontwerper.

3. In welke vorm moet zij opgemaakt worden ?

De algeheelheid van de werken in vermoedelijke hoeveelheden die voortvloeien uit een wijziging van de documenten van de opdracht moeten op tegenspraak opnieuw worden opgemeten.

Vervolgens moet de verrekening DV 2bis worden opgesteld.

Hierin moet het nummer van de artikelen of het nummer van de DV 5 houdende de wijziging ten opzichte van de betrokken post worden vermeld.

De berekeningsdetails en eventuele plannen bijvoegen.

N.B. Alle in vermoedelijke hoeveelheden bepaalde posten moeten opnieuw worden opgemeten, ook al benadert de werkelijke hoeveelheid de oorspronkelijk bepaalde hoeveelheid.

4. Wijziging van de termijn.

De termijnverlengingen zijn enkel toegelaten als voor een bepaalde post de werkelijk uitgevoerde hoeveelheden meer belopen dan het drievoudige van de vermoedelijke hoeveelheden (art. 81 van het “uitvoeringsbesluit”).

De termijn mag ook enkel verminderd worden als de hoeveelheden van een bepaalde post minder belopen dan de helft van de vermoedelijke hoeveelheden.

De termijnwijziging moet door de ontwerper in zijn verslag worden verantwoord (zie punt 5 hierna).

5. Presentatie en aantal exemplaren.

a) Iedere verrekening moet worden geïdentificeerd door middel van een nummer.

b) Iedere verrekening wordt opgemaakt in 4 exemplaren en 2 kopieën (de eerste kopie wordt door de ontwerper bewaard en de tweede wordt aan de opdrachtnemer bezorgd).

c) De gedrukte formulieren DV 2bis gebruiken.

d) Voor elke DV 2bis overhandigt de ontwerper aan de aanbesteder vier exemplaren van het verantwoordingsverslag.

5. Ondertekening van de DV 2bis.

Na de opstelling van de DV 2bis wordt de verrekening in volgorde ondertekend door de ontwerper en vervolgens door de opdrachtnemer en de aanbesteder. De opdrachtnemer ondertekent ook de eventuele bijlagen en plannen. Indien deze de verrekening weigert te ondertekenen, stelt de aanbesteder een proces-verbaal van weigering van ondertekening op en sluit hij vervolgens de verrekening ambtshalve af (onder voorbehoud van alle rechten van de opdrachtnemer)

6. Aan de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij te bezorgen stukken.

Onderstaande documenten moeten aan de BGHM worden toegestuurd:

1) een begeleidende brief;

2) de 4 exemplaren van de verrekening, ondertekend door al de partijen (originele handtekeningen op alle exemplaren);

3) één exemplaar van de details der berekeningen en van de eventuele plannen (zie punt 3 hierboven);

4) 4 exemplaren van het verslag van de ontwerper.

Het indienen der verrekeningen door de aanbesteder betekent dat hij volledig akkoord gaat met de inhoud van die documenten.

De indiening moet zo spoedig mogelijk gebeuren.

8. Na de goedkeuring door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij.

1) Ontvangt de aanbesteder twee exemplaren die door de BGHM werden geïdentificeerd.

2) Klasseert de aanbesteder het eerste exemplaar in zijn aannemingsdossier en stuurt hij het andere bij aangetekend schrijven naar de opdrachtnemer of bezorgt hij het hem tegen ontvangstbewijs.

3) Stuurt de aanbesteder een afschrift van de goedgekeurde DV 2bis naar de ontwerper. Deze laatste moet de samenvattende tabel der wijzigingen aanvullen welke voorkomt op blz. 2 van de omslag van het dagboek der werken.

VERPLICHT IN TE DIENEN DOCUMENT

<u>BGHM</u> OVM nr. .... te	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a) van ..... te ..... Nr. van het dossier ..... Nr. van het perceel	Opdrachtnemer ....
--	---	--

Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	SAMENVATTENDE STAAT VAN DE UITGAVEN	DV 3
Bijlage nr. .... bij het P.-V. van voorlopige oplevering d.d.		

Nr. van de verrekening, de bijakte of de bijakte-verrekening	Datum van de goedkeuringsbrief van de BGHM	Toegestane wijziging van de termijn	Voorwerp van de verrekeningen en nrs van de gebouwen	Saldo's	
				+	-
(afgerond op de 2e decimaal)					
A. DV 2 (a) (b)					
B. DV 2bis (a) (b)					
C. DV 4 (a) (b)					
D. DV 5 (a) (b)					
TOTAAL (over te brengen op DV 8) (c)			k.d.		
			TOTALEN (c) (afgerond op de 2e decimaal)		
			ALGEMEEN SALDO (over te brengen op DV 1)		

SALDO A : totaal van DV 2bis en DV 5 voor de toepassing van art. 80 van het "uitvoeringsbesluit" ..... € (d)
(afgerond op de 2e decimaal)

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (zie ommezijde)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM ..... (e)	Stempel van de BGHM (e)
--------------	--	---	---	-------------------------

- (a) Schrappen wat niet past.
- (b) In voorkomend geval de vermelding "nihil" aanbrengen.
- (c) Zo al de door de partijen aanvaarde staten DV 2, DV 2bis, DV 4 en DV 5 nog niet zijn goedgekeurd, wachten tot de dag van de oplevering om deze vakjes in te vullen.
- (d) Totaal van de door de aanbesteder bestelde wijzigingen, die tot de toekenning van een vergoeding van 10% op het negatief saldo kunnen leiden (DV 2bis en DV 5).
- (e) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.

Onderrichtingen voor de aanbesteder

1. Wat is het nut van de DV 3 ?

Dit formulier is bestemd voor de recapitulatie van de documenten waarin enerzijds de heropmetingen vermeld worden van de posten die overeenkomstig de opdrachtdocumenten werden verwezenlijkt en anderzijds de wijzigingen vermeld worden waartoe de aanbesteder in de loop van de opdracht besloot.

- A. DV 2
- B. DV 2bis
- C. DV 4
- D. DV 5

Van het formulier mag geen gebruik gemaakt worden om een overzicht te geven van de rekeningen betreffende de toepassing van straffen en minderwaarden.

2. Verplicht document.

Er moet altijd een staat DV 3 worden opgemaakt, eventueel met de vermelding “nihil”.

3. Wie moet die samenvattende staat opmaken ?

De openbare vastgoedmaatschappij als aanbesteder.

4. Wanneer ?

Vóór de voorlopige oplevering.

5. In hoeveel exemplaren ?

Het overzicht wordt opgesteld in 4 exemplaren en twee afschriften (het eerste afschrift wordt door de ontwerper bewaard en het tweede wordt aan de opdrachtnemer overhandigd op de dag van de voorlopige oplevering).

6. Overdracht van de gegevens van de DV 3.

De eindbalans van de verrekeningen wordt overgedragen naar vak II van de recapitulatie DV 1, terwijl het totaal van de toegestane wijzigingen van de termijn wordt overgedragen naar de staat DV 8 .

Er dient te worden opgemerkt dat de berekening van de vergoeding van 10 %, zoals bepaald in artikel 80 § 5 van het “uitvoeringsbesluit”, zal worden gemaakt op basis van saldo A, dat slechts de wijzigingen dekt waartoe de aanbesteder het bevel heeft gegeven.

Het saldo A zal worden overgedragen naar het vakje VIII van de staat DV 1.

7. Wanneer wordt de DV 3 ondertekend ?

Op de dag van de voorlopige oplevering.

8. Toezending der stukken aan de BGHM.

De 4 ondertekende exemplaren (allemaal voorzien van de originele handtekeningen) worden, ter staving van het blad DV 1, na de voorlopige oplevering naar de BGHM gezonden.

9. Bezorgen aan de opdrachtnemer.

Een ondertekend exemplaar van de DV 3 wordt gevoegd bij het proces-verbaal van oplevering DV 10 dat voor hem bestemd is.

Onderrichtingen voor de aanbesteder en de ontwerper betreffende de bijakte

1. Terminologie - gebruik van de formulieren.

Onder "bijakte" wordt het document verstaan waarin een wijziging aan de bepalingen en voorwaarden van het contract wordt geakteerd, wijziging waartoe binnen de grenzen van het voorwerp der opdracht werd besloten.

De bijakte DV 4 dient uitsluitend om de wijzigingen vast te leggen welke niet van aard zijn dat zij enige invloed hebben op de kostprijs van de opdracht (bijv. een deur moet in de andere richting opengaan).

De bijakte kan eveneens worden gebruikt wanneer het contract dient te worden gewijzigd ingevolge omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil der partijen en die niet van die aard zijn dat zij de aannemingsprijs wijzigen.

Het mag niet worden gebruikt om een onregelmatigheid te akteren die door de opdrachtnemer ten aanzien van de overeenkomst wordt begaan (deze wordt in de regel vastgesteld bij proces-verbaal). Wanneer de waarde en de kostprijs van een onregelmatig uitgevoerd werk echter gelijk zijn aan of hoger liggen dan de voorgeschreven waarde en hoeveelheid, mag de aanbesteder, na verificatie van de juistheid van deze hypothese, ertoe beslissen het niet-conforme werk te behouden, mits een bijakte DV 4 wordt opgemaakt.

Het mag evenmin worden gebruikt voor een wijziging die werken in meer of in min impliceert of een wijziging die geldelijke gevolgen kan hebben. In dat geval moet een bijakte-verrekening DV 5 worden opgemaakt.

De bijakte DV 4 is zelfs voor weinig belangrijke wijzigingen vereist.

Dit formulier wordt eveneens gebruikt voor de termijnverlengingen (bv. regularisatie van een schorsing der werken gerechtvaardigd door zeer abnormale, uitzonderlijke of zeer uitzonderlijke weersomstandigheden erkend door het KMI – art. 38/9 van het "uitvoeringsbesluit", aangevuld door de BGHM/WO 2017).

2. Wie maakt de bijakte op ?

De ontwerper, in overleg met de aanbesteder, eventueel op voorstel van de opdrachtnemer. Deze laatste moet in ieder geval geraadpleegd worden in verband met de eventuele wijziging van de uitvoeringstermijn.

3. Wanneer moet de bijakte worden opgemaakt ?

Zodra de aanbesteder zich rekenschap geeft van de noodzakelijkheid om het contract te wijzigen.

In geval van wijziging van de termijn wordt de DV 4 zo spoedig mogelijk aan de BGHM voorgelegd.

4. Presentatie en aantal exemplaren.

- a) Een bijakte opmaken voor ieder perceel waarin een wijziging wordt aangebracht.
- b) Elke bijakte moet worden genummerd.
- c) Elke bijakte **wordt in 4 exemplaren en 2 kopieën opgemaakt** (de eerste kopie wordt bewaard door de ontwerper en de andere wordt aan de opdrachtnemer bezorgd).
- d) De gedrukte formulieren DV 4 gebruiken.
- e) Iedere wijziging moet apart worden geformuleerd en in detail worden beschreven.
Voor de niet in de opdracht voorziene werken en materialen bepaalt de ontwerper de technische voorschriften waaraan zij dienen te beantwoorden, of schrijft hij voor dat de bepalingen van het algemeen bestek NM/T of die der bundels STS, welke deze vervangen, van toepassing zijn.
- f) Voor elke bijakte overhandigt de ontwerper aan de aanbesteder vier exemplaren van het verantwoordingsverslag.
Dit document bevat ten minste :
  - de beschrijving van de voorgestelde wijziging;
  - de technische verantwoording van de voorgestelde wijziging, alsmede een uiteenzetting waarin wordt aangetoond dat deze geen enkele invloed heeft op de kostprijs der werken (uitgenomen voor eventuele termijnwijzigingen);
  - de redenen waarom daarmee in het oorspronkelijk ontwerp geen rekening kon worden gehouden;
  - desgevallend, de verantwoording van de voorgestelde termijnwijziging;
  - de weerslag van de wijziging op het werkschema van de opdrachtnemer en van de uitvoerders van andere aannemingen.

N.B. Op een zelfde staat DV 4 mogen verscheidene wijzigingen aan een bepaalde opdracht worden samengebracht.

Voor iedere opdracht moet het aantal staten DV 4 immers zoveel mogelijk worden beperkt.

5. Goedkeuring van de wijziging door de aanbesteder.

Het voorstel tot wijziging moet door de aanbesteder worden goedgekeurd. Deze laatste moet er zich eveneens van vergewissen of de wijzigingen het algemeen werkschema van de opdrachtnemer en dat van de uitvoerders van andere aannemingen niet kunnen verstoren.

6. Ondertekening van het formulier DV 4.

Na opstelling van de DV 4 wordt de bijakte in volgorde ondertekend door de ontwerper en vervolgens door de opdrachtnemer en de aanbesteder. De opdrachtnemer ondertekent eveneens de eventuele plannen en bijlagen. Indien hij de bijakte weigert te ondertekenen, maakt de aanbesteder een proces-verbaal van weigering van ondertekening op en wordt vervolgens de bijakte ambtshalve afgesloten (onder voorbehoud van alle rechten van de opdrachtnemer).

7. Aan de BGHM te bezorgen stukken.

Onderstaande documenten moeten aan de BGHM worden toegestuurd:

- 1) een begeleidende brief waarin de aanbesteder de wijziging voorstelt en verklaart dat hij het verslag van de ontwerper bijtreedt;
- 2) de vier exemplaren van het verantwoordingsverslag van de ontwerper en van de eventueel opgemaakte plannen;
- 3) de vier ondertekende exemplaren van de bijakte DV 4 en van de eventuele bijlagen ervan (oorspronkelijke handtekeningen op alle exemplaren);
- 4) een door de aanbesteder opgestelde nota die preciseert of de ontwerper al dan niet ter zake verantwoordelijk is.

8. Na de goedkeuring door de BGHM.

- 1) Ontvangt de aanbesteder twee exemplaren die door de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij werden geveiseerd.
- 2) Klasseert de aanbesteder het eerste exemplaar in zijn aannemingsdossier en stuurt hij het andere per aangetekende brief naar de opdrachtnemer of overhandigt het hem tegen een ontvangstbewijs.
- 3) Stuurt de aanbesteder een afschrift van de goedgekeurde DV 4 naar de ontwerper. Deze laatste moet de samenvattende tabel der wijzigingen aanvullen welke voorkomt op blz. 2 van de omslag van het dagboek der werken.

In te dienen bij en goed te keuren door de BGHM
zodra de wijziging besteld is

BGHM OVM nr. .... te ..... Nr. van het dossier ..... Nr. van het perceel	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a) van ..... te ..... (b) Nr. van het dossier ..... Nr. van het perceel	Opdrachtnemer ....
---	---	---------------------------------

Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	BIJAKTE-VERREKENING DV 5 NR.	Aantal bijlagen : ..... (alle door de partijen geparafeerd)	DV 5
------------------------------	-----------------------------------	--	-------------

In opdracht van de aanbesteder worden de volgende wijzigingen aangebracht aan de opdracht.
 Overeenkomstig de bepalingen van de opdracht, worden de desbetreffende kostenverhogingen en -verminderingen vastgesteld op de hierna vermelde bedragen.

Artikel	Beschrijving en aard van de wijziging, eventuele verwijzingen naar het dagboek der werken, details der berekeningen en gedeeltelijke producten	Hoeveelheden		Eenheid	Eenheids-prijs	Bedragen (afgerond op de 2e decimaal)	
		in meer	in min			+	-
		(c)	(c)	(c)	(c)		
TOTALEN							
(d)							
SALDO (excl. korting)							
(d)							

Termijnwijziging (zie ommezijde) : ..... kalenderdagen   (e)   **Geen**   (a)

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (zie ommezijde).

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (f)	Stempel van de BGHM (f)
--------------	--	---	---	----------------------------

- (a) Schrapen wat niet past.
- (b) Desgevallend in hoofdletters vermelden : UITGESTELDE WERKEN DV 9.
- (c) Deze kolommen mogen eveneens worden gebruikt voor de omschrijving van de wijziging.
- (d) De korting die eventueel werd toegestaan, zal pas bij de opstelling van de eindverrekening worden toegepast (DV1).
- (e) Termijnverkortingen zijn niet toegestaan (art. 80 van het "uitvoeringsbesluit").
- (f) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.

Onderrichtingen voor de aanbestede en de ontwerper betreffende de “veranderingswerken”

1. Wanneer moet de bijakte-verrekening DV 5 worden opgemaakt ?

Zodra de aanbestede een wijziging van de opdracht oplegt waaruit een financieel gevolg voortvloeit, moet er een DV 5 worden opgesteld (art. 38 en 80 van het “uitvoeringsbesluit”, aangevuld door de BGHM/WO 2017). De DV 5 mag niet worden gebruikt ter regularisatie van een inbreuk op de opdracht, gepleegd door de opdrachtnemer.

2. Wie moet de bijakte-verrekening opmaken ?

De ontwerper, in overleg met de aanbestede, eventueel op voorstel van de opdrachtnemer. Deze laatste moet in ieder geval worden aangesproken in verband met de gebruikelijke termijnwijziging en, eventueel, de nieuwe eenheidsprijzen (posten welke niet voorkwamen in de oorspronkelijke opdracht – zie de punten 5 en 7 hierna).

Indien de opdrachtnemer en de aanbestede het niet eens kunnen worden over deze kwestie, maakt de laatstgenoemde de verrekening ambtshalve op (onder voorbehoud van al de rechten van de opdrachtnemer). De bijakte-verrekening DV 5 is zelfs voor de wijzigingen van weinig belang en bij gevaarlijk uitstel vereist.

3. In welke vorm dient de bijakte-verrekening DV 5 te worden opgemaakt ?

Iedere wijziging aan het contract maakt het voorwerp uit van een speciale vermelding en een speciale rekening en wordt beschreven in kolom 2 van de staat DV 5.

Indien de berekeningen teveel plaats innemen, deze in een bijlage opnemen en op de staat DV 5 slechts de recapitulatie per post overdragen. Op het formulier vermeldt men dan : “volgens bijgevoegde details”.

Men mag deze bijakte-verrekeningen opmaken voor het geheel, ofwel per woning en het saldo vermenigvuldigen met het aantal gewijzigde woningen.

Op een zelfde staat DV 5 mogen wijzigingen van verschillende aard aan een bepaalde opdracht worden vermeld.

Het aantal staten DV 5 moet immers zoveel mogelijk worden beperkt.

4. Welke hoeveelheden dienen in aanmerking te worden genomen ?

Alleen de hoeveelheden in meer en/of in min welke uit de wijziging voortvloeien (zonder rekening te houden met de vergissingen die in de documenten van de opdracht zouden voorkomen).

5. Werken die niet vermeld zijn in de opdracht.

Indien voor de nieuwe werken geen enkele eenheidsprijs voorkomt in het contract, moet met de opdrachtnemer onderhandeld worden over het vaststellen van de eenheidsprijzen ervan.

De aanbestede raadpleegt dienaangaande de BGHM.

Bij het vaststellen van deze conventionele eenheidsprijzen mag niet uit het oog verloren worden dat, om het opmaken van de eindverrekening te vergemakkelijken :

- 1° deze nieuwe eenheidsprijzen, wanneer de documenten van de opdracht een herzieningsclausule voor de schommelingen van economische en sociale factoren bevat, geacht zijn rekening te houden met de ter zake geldende toestand op het ogenblik van de indiening der offerte;
- 2° deze eenheidsprijzen dienen te worden verhoogd met de eventuele kortingen (art. 38 en 80 van het “uitvoeringsbesluit”, aangevuld door de BGHM/WO 2017);
- 3° deze bovendien alle mogelijke belastingen, heffingen, vergoedingen, diverse kosten, enz. ... moeten omvatten, BEHALVE de bedragen die verschuldigd zijn met het oog op de betaling van de BTW.

De nieuwe eenheidsprijzen *omlijnen* of ze laten voorafgaan door de afkorting “O.P” (overeengekomen prijs).

De technische voorschriften betreffende de nieuwe werken en materialen vermelden in de staat DV 5 of in een bijlage.

Tenzij het anders is voorgeschreven, zijn de bepalingen van het algemeen bestek NM/T, of die van de bundels STS welke deze vervangen, toepasselijk op deze werken.

6. Herziening der eenheidsprijzen.

De procedure, voorgeschreven bij artikel 80 van het “uitvoeringsbesluit” moet strikt worden toegepast. Twee gevallen kunnen zich voordoen:

- 1) Herziening gevraagd door de aanbestede:
De aanbestede bepaalt de nieuwe prijzen in overleg met de opdrachtnemer; nadien maakt hij de bijakte-verrekening op, rekening houdend met de nieuwe prijs.
- 2) Herziening gevraagd door de opdrachtnemer:
Indien de aanbestede oordeelt dat de aanvraag kan worden ingewilligd, maakt hij een bijakte-verrekening op dat de eerste staat DV5 verbeterd die met de oude eenheidsprijzen werd opgesteld. Deze bijakte-verrekening verbeterd het saldo van de eerste staat DV 5, maar vervangt deze in geen geval. Het slaat dus enkel op de post waarvan de eenheidsprijs wordt herzien.

Als voor een supplement een nieuwe eenheidsprijs wordt overeengekomen, blijft de oude prijs van toepassing op de oorspronkelijk bepaalde hoeveelheid.

7. Termijnverlenging.

Zie artikel 80, §4 van het “uitvoeringsbesluit” aangevuld door de BGHM/WO 2017 en voornoemd punt 2.

Een wijziging moet niet noodzakelijk aanleiding geven tot termijnverlenging (bijv. wanneer er lang van te voren toe besloten wordt). De duur van de termijnwijziging moet oordeelkundig worden vastgelegd, rekening houdend met de werkelijke weerslag ervan op het algemeen verloop der werken en, eventueel, met de mogelijkheid om gelijktijdig andere wijzigingen uit te voeren, zelfs wanneer ze het voorwerp uitmaken van andere staten DV 5.

De termijnwijziging moet door de ontwerper in zijn verslag worden verantwoord (zie punt 8 e) hieronder).

8. Presentatie en aantal exemplaren :

- a) Een bijakte-verrekening opmaken voor ieder betrokken perceel.
- b) Elke bijakte-verrekening moet worden genummerd.
- c) Elke bijakte-verrekening wordt in **4 exemplaren en 2 kopieën** opgemaakt (de eerste kopie wordt bewaard door de ontwerper en de andere wordt aan de opdrachtnemer bezorgd).
- d) De gedrukte formulieren DV 5 gebruiken.
- e) Voor elke bijakte-verrekening overhandigt de ontwerper aan de aanbestede vier exemplaren van een verantwoordingsverslag.

Dit document bevat ten minste :

- de beschrijving van de voorgestelde wijziging der werken;
- de technische verantwoording van de voorgestelde wijziging aan de werken, evenals de invloed ervan op de kostprijs;
- de redenen waarom daarmee in het oorspronkelijk ontwerp geen rekening kon worden gehouden;
- desgevallend, de verantwoording van de voorgestelde termijnwijziging;
- het detail van de berekening van de nieuwe overeengekomen prijs opgesteld door de opdrachtnemer;
- de weerslag van de wijziging op het werkschema van de opdrachtnemer en van de uitvoerders van de andere aannemingen;
- in voorkomend geval, gedetailleerde afzonderlijke opgaven van de kosten der werken ten laste van derden (bv. werken die door het Gewest worden gesubsidieerd).

9. Goedkeuring van de wijziging door de aanbestede.

Het voorstel tot wijziging moet door de aanbestede worden goedgekeurd. Deze laatste moet zich er eveneens van vergewissen of de wijziging het algemeen werkschema van de opdrachtnemer en van de uitvoerders van de andere aannemingen niet kan verstoren.

10. Ondertekening van het formulier DV 5.

Na de opstelling van de DV 5 wordt de bijakte-verrekening in volgorde ondertekend door de ontwerper en vervolgens door de opdrachtnemer en de aanbestede. De opdrachtnemer ondertekent ook de eventuele bijlagen en plannen.

Het spreekt vanzelf dat de geldigheid van de DV 5 wordt geschorst tot na de door de BGHM verleende goedkeuring.

11. Aan de BGHM op te sturen stukken.

Onderstaande documenten moeten aan de BGHM worden toegestuurd:

- 1) een begeleidende brief, waarin de aanbestede de wijziging voorstelt en verklaart dat hij het verslag van de ontwerper bijtreedt;
- 2) vier exemplaren van het verantwoordingsverslag van de ontwerper en van de eventueel opgemaakte plannen;
- 3) de vier ondertekende exemplaren (allemaal voorzien van de originele handtekeningen) van de bijakte-verrekening DV 5 en van de eventuele bijlagen ervan;
- 4) een door de aanbestede opgestelde nota die preciseert of de ontwerper al dan niet ter zake verantwoordelijk is.

12. Na de goedkeuring door de BGHM.

- 1) Ontvangt de aanbestede twee exemplaren die door de BGHM werden geveerd.
- 2) Klasseert de aanbestede het eerste exemplaar in zijn aannemingsdossier en stuurt hij het andere per aangetekende brief naar de opdrachtnemer of overhandigt hij het hem tegen ontvangstbewijs.
- 3) Stuurt de aanbestede een afschrift van de goedgekeurde DV 5 naar de ontwerper. Deze laatste moet de samenvattende tabel der wijzigingen aanvullen welke voorkomt op blz. 2 van de omslag van het dagboek der werken.

<u>BGHM</u>	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a)	Opdrachtnemer
OVM nr.	van	.....
.....	te	.....
.....	Nr. van het dossier	.....
te	Nr. van het perceel	.....

Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	STAAT DER MINDERWAARDEN	DV 6
	Bijlage nr. .... bij het P.-V. van voorlopige oplevering d.d.	

De volgende werken, waarvoor werd uitgemaakt dat zij niet beantwoorden aan de voorschriften van de opdracht, worden slechts in de oplevering opgenomen mits een afhouding voor minderwaarde die door de partijen na gemeenschappelijk overleg werd vastgesteld op de hieronder vermelde bedragen, op basis van de eenheidsprijs die voorkomt in de samenvattende opmeting van de opdracht voor het werk in kwestie (art. 71 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017).

Artikel	Aanduiding van de betreffende werken. Beknopte omschrijving van de niet-conforme uitvoeringen. Gebouwen waar ze werden geconstateerd. Eventuele referenties en data van de documenten waarin de gebreken werden vastgesteld, enz.			Hoeveel- heden	Eenheids- prijzen (b)	Bedrag van de werken	Afhoudings- percentage	Totaal
1)								
Datum	De ontwerper (c)	De aannemer (c)	De aanbesteder (c)					
2)								
Datum	De ontwerper (c)	De aannemer (c)	De aanbesteder (c)					
3)								
Datum	De ontwerper (c)	De aannemer (c)	De aanbesteder (c)					
...)	Indien nodig, meerdere pagina's gebruiken							
Totale en definitieve afhouding bij wijze van minderwaarde								(d)

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (zie ommezijde)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde) (e)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (f)	Stempel van de BGHM (f)
--------------	--	---	---	----------------------------

(a) Schrapen wat niet past.

(b) NETTO-eenheidsprijzen.

(c) Te ondertekenen door de vertegenwoordigers van de verschillende partijen.

(d) Pas invullen op de dag van de voorlopige oplevering.

(e) Zie punt 5 op de ommezijde.

(f) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.

Onderrichtingen voor de aanbesteder en de ontwerper

0. Basisprincipes.

De werken welke niet beantwoorden aan de bestekbepalingen moet men in principe doen afbreken en herbeginnen, vooral in geval van bedrog. Afhouding voor minderwaarde wordt alleen toegepast wanneer de aanbesteder er belang bij heeft af te zien van zijn recht om de slecht uitgevoerde werken te doen afbreken. Principieel is het toepassen van minderwaarden niet verantwoord voor de gebreken die het aspect wijzigen, de stevigheid verminderen en/of de afwerking schaden : de opdrachtnemer moet de werken die gebreken van die aard vertonen verbeteren.

Twee gevallen kunnen zich voordoen:

- a) De gebreken worden ontdekt in de loop der aanneming. Ze worden vastgesteld bij een voorlopig opgestelde DV 6. Minderwaarden worden door alle partijen ondertekend;
- b) De gebreken worden ontdekt na de voltooiing der werken. Ze worden vermeld op de staat DV 6.

Indien de gebreken belangrijk zijn, mag de voorlopige oplevering niet plaatshebben. De onvolmaaktheden die gemakkelijk kunnen hersteld worden, geven geen aanleiding tot minderwaarden, doch tot voorlopige afhoudingen op de staat DV 7, in afwachting dat de werken volledig in orde worden gebracht.

De verminderingen van kwaliteit of van keus waartoe door de aanbesteder werd besloten vóór de uitvoering (bv. vervangen, om bezuinigingsredenen, van 1ste keus door 2de keus of van 6/4 " door 4/4"), geven aanleiding tot het opmaken van een bijakte-verrekening DV 5. De staat DV 6 heeft alleen betrekking op de tekortkomingen tegenover de opdracht welke dienen te worden toegeschreven aan de opdrachtnemer of aan speciale omstandigheden. Iedere tekortkoming moet het voorwerp uitmaken van een minderwaarde. Een "gebrekkige uitvoering" mag in geen geval worden "gecompenseerd" door een "zekere verbetering" die spontaan buiten de minimale bestekvoorwaarden werd uitgevoerd (daar de eventuele waardevermeerdering ambtshalve door de aanbesteder is verworven).

1. Wie vult de staat DV 6 in ?

De ontwerper (alleen wanneer het geval zich voordoet).

2. Wanneer ?

In het eerste geval bij de ontdekking van een gebrek.

In het tweede geval doet de ontwerper, eventueel vergezeld door de afgevaardigden van de aanbesteder, aan het einde van de werken enkele dagen vóór de voorlopige oplevering zijn inspectieronde. Hij maakt de lijst op van de bouwwerken welke mogen worden opgeleverd mits een afhouding voor minderwaarde wordt toegepast, hij berekent de hoeveelheden in kwestie, maar vermeldt niet het percentage der minderwaarde.

Hij mag zijn ontwerp van staat DV 6 aan de opdrachtnemer mededelen, opdat deze de hoeveelheden zou kunnen verifiëren en zo mogelijk de werken zou kunnen in orde brengen vóór de voorlopige oplevering.

Tijdens de bezichtiging der bouwwerken met het oog op de oplevering stelt de ontwerper een percent voor.

3. Bedrag.

De minderwaarde moet in verhouding zijn met de vermoedelijke kosten die het in orde brengen van het werk zou veroorzaken. In ieder geval mag ze nooit lager zijn dan het werkelijk waardeverlies en dan hetgeen de opdrachtnemer heeft kunnen besparen door een werk te leveren dat niet aan de vereisten beantwoordt. Zo de partijen tot een akkoord komen, worden de berekeningen gemaakt op deze basis en overschreven op het formulier DV 6, dat daarna onmiddellijk wordt ondertekend.

4. Voorstelling en aantal exemplaren :

Voor elke minderwaarde bezorgt de ontwerper aan de aanbesteder 4 exemplaren van een verslag waarin wordt aangetoond dat de minderwaarde geen betrekking heeft op essentiële voorwaarden van de opdracht en geen enkel ernstig nadeel inhoudt betreffende het gebruik, de toepassing of de levensduur van het betreffende bouwwerk.

De DV 6 wordt opgemaakt in 4 exemplaren en 2 kopieën (de eerste kopie wordt bewaard door de ontwerper en de andere wordt op de dag van de voorlopige oplevering aan de opdrachtnemer bezorgd).

5. Ondertekening van de DV 6 :

Als er in de loop van de werken minderwaarden worden overeengekomen (zie voornoemd punt 0. a)), worden deze in de voorlopig opgestelde DV 6 opgenomen en door de vertegenwoordigers van de diverse partijen gaandeweg ondertekend.

Het definitieve document wordt op de dag van de voorlopige oplevering ondertekend.

Indien de opdrachtnemer weigert te ondertekenen of "onder voorbehoud" wenst te ondertekenen, verplicht de aanbesteder hem de werken in orde te brengen volgens de voorschriften van de opdracht (de oplevering wordt niet toegestaan of een DV 7 wordt opgesteld).

6. Toezending der stukken aan de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij.

Als een DV 6 in de loop van de werken voorlopig wordt opgemaakt, worden 3 afschriften onmiddellijk aan de BGHM ter informatie toegestuurd.

De 4 exemplaren van de definitieve DV 6 (allemaal voorzien van de originele handtekeningen) worden naar de BGHM gestuurd, samen met het proces-verbaal van voorlopige oplevering en het blad DV 1.

7. Overhandiging aan de opdrachtnemer.

Een ondertekend exemplaar van de staat DV 6 wordt gevoegd bij het proces-verbaal van voorlopige oplevering DV 10 dat voor hem is bestemd.

N.B. : De minderwaarden staan los van de straffen en afhoudingen en, eventueel, van de schadevergoedingen.

BGHM OVM nr. .... te	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a) van ..... te ..... Nr. van het dossier ..... Nr. van het perceel	Opdrachtnemer ....
Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	STAAT DER NIET-CONFORME WERKEN DIE IN ORDE MOETEN WORDEN GEBRACHT Bijlage nr. .... bij het P.-V. van voorlopige oplevering d.d.	DV 7

De volgende werken, waarvoor werd uitgemaakt dat zij niet beantwoorden aan de voorschriften van de opdracht, worden enkel voorlopig opgeleverd indien zij volledig overeenkomstig de besteksbepalingen in orde worden gebracht door de zorg en op kosten van de ondergetekende opdrachtnemer. Deze verbindt zich er hierbij uitdrukkelijk toe deze werken volledig overeenkomstig de besteks-bepalingen in orde te brengen tegen ..... (b) op straffe van de bijzondere straf bepaald in art. 45 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017, zegge ..... € (b) per kalenderdag (niet geplafonneerd), onverminderd alle andere beroepen.

Aangezien deze werken niet worden aanvaard, wordt op de aan de opdrachtnemer verschuldigde sommen een forfaitair bedrag van ..... € (b) ingehouden.

Onderhavige overeenkomst is dadelijk en van rechtswege uit te voeren. De opdrachtnemer erkent een exemplaar ervan te hebben ontvangen.

De afhouding waarvan hierboven sprake zal worden vrijgegeven op de wijze zoals omschreven op de keerzijde van dit document.

Tenzij de contracterende partijen er na gemeenschappelijk overleg anders over beslissen, zijn de administratieve bepalingen van de op heden opgeleverde opdracht ook van toepassing op de in orde te brengen werken.

Nr.	Aanduiding van het werk (eventuele referenties en data van de documenten waarin de gebreken werden vastgesteld)	Nr. van het gebouw	Bevolen herstellingen en vervangingen
		(c)	(c)

Opgemaakt te ..... , op ..... 20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (zie ommezijde)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (d)	Stempel van de BGHM (d)
--------------	---	--	--	-------------------------

- (a) Schrapen wat niet past.
- (b) De grijze vakjes pas invullen op de dag van de voorlopige oplevering.
- (c) Deze kolommen mogen eveneens worden gebruikt voor de omschrijving van de in orde te brengen werken, enz.
- (d) Het is niet nodig te wachten tot die formaliteit is vervuld om deze overeenkomst uit te voeren.

Onderrichtingen voor de aanbesteder en de ontwerper

A. FORMALITEITEN BIJ DE VOORLOPIGE OPLEVERING VAN DE OPDRACHT.

1. **Wie moet de staat DV 7 opmaken ?**

De ontwerper.

2. **Wanneer ?**

Vóór de voorlopige oplevering onderzoekt de ontwerper de werken en stelt hij de lijst op van de onafgewerkte en te verbeteren werken. Deze (niet beperkende) lijst wordt zonder verwijl aan de opdrachtnemer bezorgd. Op de dag van de bezichtiging der bouwwerken met het oog op de voorlopige oplevering, gaan de partijen na welke werken nog moeten worden in orde gebracht. De ontwerper maakt de definitieve en volledige lijst met de in orde te brengen werken op.

Op de dag van de oplevering bepaalt de ontwerper, in overleg met de aanbesteder:

a) de datum gepland voor de voltooiing van de werken;

N.B. Indien om redenen onafhankelijk van zijn wil (abnormaal slecht weer, afwezige bewoners, enz.), de opdrachtnemer de werken niet kan uitvoeren binnen de gestelde termijn, is hij ertoe verplicht de aanbesteder daarvan op de hoogte te brengen bij aangetekend schrijven dat vóór de voltooiing van de werken moet worden verzonden. Naderhand kan hij een aanvraag voor de teruggave van de straffen indien overeenkomstig art. 51 van het "uitvoeringsbesluit". Die aanvraag zal door de OVM worden onderzocht en vervolgens aan het toezicht van de BGHM worden voorgelegd;

b) de afhouding moet worden berekend overeenkomstig BGHM/WO 2017.

De dagelijkse straf voor vertraging ingeval de termijn zou worden overschreden, wordt bepaald op 0,02% van het oorspronkelijk bedrag van de opdracht met een minimum van 50 euro per dag en een maximum van 500,00 euro per kalenderdag overeenkomstig artikel 45 van de BGHM/WO 2017. Het bedrag van de totale straf is niet geplafonneerd.

3. **Aantal exemplaren :**

De DV 7 wordt in 4 exemplaren en 2 kopieën opgemaakt (de eerste kopie wordt door de ontwerper bewaard en de andere wordt op de dag van de voorlopige oplevering aan de opdrachtnemer bezorgd).

4. **Ondertekening van de DV 7 :**

Door alle partijen op de dag van de voorlopige oplevering.

5. **Toezending der stukken aan de BGHM :**

De 4 ondertekende exemplaren (allemaal voorzien van de originele handtekeningen) worden naar de BGHM gestuurd, samen met het proces-verbaal van voorlopige oplevering DV 10 en het blad DV 1 met zijn bijlagen.

6. **Overhandigen aan de opdrachtnemer :**

Een ondertekend exemplaar van de staat DV 7 wordt gevoegd bij het ondertekende exemplaar van het proces-verbaal DV 10 dat voor hem is bestemd.

B. FORMALITEITEN NA HET VERSTRIJKEN VAN DE TERMIJN OF BIJ HET IN ORDE BRENGEN DER NIET CONFORME WERKEN.

1. Bij het verstrijken van de in de DV 7 bepaalde uitvoeringstermijn wordt naargelang het geval het volgende opgemaakt :

- ofwel een proces-verbaal van uitvoering van de bij de voorlopige oplevering niet conforme werken (formulier DV 7bis) ;
- ofwel een proces-verbaal van niet-uitvoering van de bij de voorlopige oplevering niet conforme werken (formulier DV 7ter).

2. Als de opdrachtnemer voor of na die datum alle in de DV 7 vermelde werken voltooit, moet hij de aanbesteder hiervan per aangetekende brief in kennis stellen. De aanbesteder gaat dan over tot het tegenstelbaar nazicht van de werken binnen een termijn van 15 kalenderdagen na de ontvangst van de aanvraag van de opdrachtnemer en stelt naargelang het geval een DV 7bis of een DV 7ter op. De opdrachtnemer wordt opgeroepen om bij deze formaliteit aanwezig te zijn en art. 92, §4 van het "uitvoeringsbesluit" is van toepassing.

3. In de loop van de uitvoering van niet overeenkomstige werken kunnen partijen overeenkomen dat bepaalde werken van minimaal belang uit de opdracht worden verwijderd. Het bedrag ervan wordt dan op de DV 7bis in mindering gebracht van de te betalen som.

4. Indien de opdrachtnemer een staat DV 7bis ontvangt, mag hij de factuur indienen voor de uitbetaling van de nog te betalen som. Na ontvangst van deze factuur stelt de aanbesteder de BGHM voor de verschuldigde som uit te betalen. Bij zijn verzoek tot uitbetaling voegt hij de hiernavolgende documenten:

- a) 4 exemplaren van de DV 7bis ;
- b) een kopie van de factuur van de opdrachtnemer ;
- c) een formulier "model P 2" dat naar behoren is ingevuld en ondertekend.

5. Indien een staat DV 7ter werd opgemaakt, wordt een exemplaar ervan aan de opdrachtnemer overhandigd tegen ontvangstbewijs, of hem aangetekend toegezonden. Nadat de werken voltooid zijn, moet de in punt B.2 uitgestippelde procedure gevolgd worden.

6. Over het algemeen wonen afgevaardigden van de BGHM deze formaliteit niet bij. De OVM moet de BGHM er evenwel van in kennis stellen dat ze zal overgaan tot het onderzoek der in de staat DV 7 vermelde werken.

<u>BGHM</u>	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a)	Opdrachtnemer
OVM nr.	van	
.....	te	
.....	Nr. van het dossier	
te	Nr. van het perceel	

Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	PROCES-VERBAAL VAN VASTSTELLING VAN UITVOERING DER WERKEN WELKE BIJ DE VOORLOPIGE OPLEVERING VAN ..... NIET CONFORM WERDEN BEVONDEN	DV 7bis
	(zie bijlage DV 7 bij het proces-verbaal DV 10) (b)	(b)

Op ..... 20 ..... te ..... u. zijn op de plaats der werken bijeengekomen :

aan de ene kant

de aanbesteder .....

vertegenwoordigd door dhr. ....

en dhr. ....

bijgestaan door de ontwerper(s), dhr(n). .....

aan de andere kant

de opdrachtnemer .....

in aanwezigheid van dhr. .... (c)

ten einde de voltooiing en de toestand vast te stellen van de op de staat DV 7 van .....
vermelde werken waarvan de opdrachtnemer het onderzoek heeft aangevraagd bij brief van ..... (a)

Gelet op het gunstig advies van voormelde ontwerper, worden de werken conform en in orde bevonden.

Bijgevolg wordt het voorbehoud, geformuleerd op de op ..... ondertekende staat DV 7, opgeheven.

De verrekening van de desbetreffende termijn is als volgt vastgesteld :

Op de staat DV 7 vooropgestelde voltooiingsdatum van de werken : .....

Bijzondere straf ten laste van de opdrachtnemer ingeval de gestelde termijn wordt overschreden (zie DV 7) : ..... € per kalenderdag.

Datum van volledige voltooiing die de opdrachtnemer heeft vermeld in de brief waarbij hij meedeelde dat de werken in orde waren gebracht: ..... (a)

Datum van volledige voltooiing die door de aanbesteder wordt aanvaard : .....

Vertraging : ..... kalenderdagen.

Berekening van de bijzondere straffen voor vertraging :

..... € x ..... (dagen) = ... €

Berekening van het te betalen bedrag :

Bedrag van de afhouding	..... € (excl. btw)	+	..... €
Andere afhoudingen	- ..... € (niet) onderworpen aan BTW (a)	-	..... €
Bijzondere straffen (DV 7)	- ..... € niet onderworpen aan BTW		
Andere straffen (DV 7ter, ...)	- ..... € niet onderworpen aan BTW		
Blijft te betalen	..... € (excl. BTW)	+	..... € (BTW)

Opgemaakt te ..... , op ..... 20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (voor de ontwerper en de opdrachtnemer)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (c)
--------------	--	--	---

(a) Schrappen wat niet past.

(b) Ingeval van weigering der werken, een staat DV 7ter opmaken (zie keerzijde).

(c) Gewoonlijk wordt deze formaliteit niet bijgewoond door een afgevaardigde van de BGHM. Niettemin moet de OVM de BGHM laten weten dat zij tot het onderzoek van de op de staat DV 7 vermelde werken zal overgaan.

BGHM OVM nr. .... te	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a) van ..... te ..... Nr. van het dossier ..... Nr. van het perceel	Opdrachtnemer ....
Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	PROCES-VERBAAL VAN VASTSTELLING VAN NIET-UITVOERING DER WERKEN WELKE BIJ DE VOORLOPIGE OPLEVERING VAN ..... NIET CONFORM WERDEN BEVONDEN (zie bijlage DV 7 bij het proces-verbaal DV 10) (b)	DV 7ter

Op ..... 20 ..... te ..... u. zijn op de plaats der werken bijeengekomen :

aan de ene kant

de aanbesteder .....
 vertegenwoordigd door dhr. ....
 en dhr. ....
 bijgestaan door de ontwerper(s), dhr(n). .....

aan de andere kant

de opdrachtnemer (d) .....

in aanwezigheid van dhr. .... (c)

met het oog op de vaststelling van de toestand der werken, vermeld op de staat DV 7 van .....
 waarvan de opdrachtnemer het onderzoek heeft aangevraagd bij brief van .....(a)

Er werd vastgesteld dat bedoelde werken nog niet in orde werden gebracht. Het gaat meer bepaald om de hiernavermelde werken (gedetailleerde lijst van de vastgestelde gebreken) :

.....
 .....
 .....
 .....

(De bovenstaande lijst heeft geen beperkend karakter).

Bijgevolg wordt de opdrachtnemer verzocht de werken zo spoedig mogelijk en uiterlijk tegen ..... in orde te brengen op straffe van een bijkomende bijzondere straf zoals bepaald in art. 45 van het BGHM/WO 2017 en de andere middelen van optreden vermeld in de opdracht.

Onderhavig proces-verbaal is onmiddellijk uitvoerbaar en geldt als ingebrekestelling. (b)

Vergeet niet om 3 dagen vóór de bovenvermelde datum een aangetekende brief te versturen.

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (voor de ontwerper en de opdrachtnemer)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (stempel) (c)
--------------	--	--	--

- (a) Schrapen wat niet past.
 (b) Een exemplaar overhandigen aan de opdrachtnemer, tegen ontvangstmelding, op de dag zelf van de vaststelling, of binnen de 24 uur per aangetekende brief een exemplaar naar de opdrachtnemer sturen.
 (c) Gewoonlijk wordt deze formaliteit niet bijgewoond door een afgevaardigde van de BGHM. Niettemin moet de OVM de BGHM laten weten dat zij tot het onderzoek van de op de staat DV 7 vermelde werken zal overgaan.
 (d) Te wijzigen indien de opdrachtnemer niet aanwezig is en de datum vermelden van de aangetekende brief waarbij de opdrachtnemer werd opgeroepen om aanwezig te zijn.

VERPLICHT IN TE DIENEN DOCUMENT

BGHM	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a)	Opdrachtnemer
OVM nr.	van	.....
.....	te	.....
.....	Nr. van het dossier	.....
te	Nr. van het perceel	.....
Uitg. 2017	BEREKENING VAN DE TERMIJN, DE BOETES EN DE SCHADEVERGOEDINGEN	DV 8
(BGHM/WO 2017)	WEGENS TE LATE UITVOERING	
	Bijlage nr. .... bij het P.-V. van voorlopige oplevering d.d.	

Art. 46 en 86 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017.

Datum van de bestelbrief : ..... Contractuele datum "aanvang werken" : ..... (b)

Oorspronkelijke uitvoeringstermijn : ..... dagen

Termijnverlenging voor wijzigingen (overdracht uit DV 3) : ..... dagen

Andere termijnwijzigingen : ..... dagen

Totaal ..... dagen

Contractuele voltooiingsdatum : Te rekenen vanaf ....., de contractuele aanvangsdatum, verstrijkt de uitvoeringstermijn op .....

Door de opdrachtnemer in zijn brief vermelde voltooiingsdatum : .....

Werkelijke voltooiingsdatum : door de aanbesteder aanvaarde datum van de volledige voltooiing van de werken : .....

Vertraging : ..... dagen = waarde van n

Opgelet : indien er gedeeltelijke uitvoeringstermijnen voorgeschreven zijn, DV 8bis opstellen.

Samenvatting van de boetes berekend op de keerzijde van de DV 8 en op de DV 8bis

Gewoon geval **of** Bestelling van max. 75.000,00 € met een maximale N-waarde van 150 : (a) ..... €

Gevallen waarvoor gedeeltelijke uitvoeringstermijnen voorgeschreven zijn (zie DV 8bis) : ..... €

Totaal ..... €

N.B. Boetes voor vertraging waarvan het totale bedrag niet meer dan 75,00 € per opdracht beloopt en het deel van de afhoudingen dat 5 % van het bestelbedrag overschrijdt (zegge 5 % van M), worden buiten beschouwing gelaten.

Berekening van de schadevergoedingen voor verlenging van de opdracht(en) (art. 46 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017) (d)

Vertraging in de uitvoering : ..... kalenderdagen.

Overschrijding van de in aanmerking genomen termijn : ..... dagen - 30 dagen = ... dagen

Omgezet in weken : ..... dagen / 7 = ... weken (onvolledige weken worden niet meegeteld).

Vergoedingen verschuldigd aan de ontwerper(s) = ... (weken *) x ..... € = ... €

Vergoedingen verschuldigd aan de EPB-adviseur = ... (weken *) x ..... € = ... €

Vergoedingen verschuldigd aan de veiligheids- en gezondheidscoördinator = ... (weken *) x ..... € = ... €

(* weken effectieve aanwezigheid op de bouwplaats) Totaal ..... €

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (zie ommezijde)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Vak voorbehouden voor de BGHM
			Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (c)
			Totale bedrag van de verschuldigde boetes en schade- vergoedingen : (stempel) (c)

- (a) Schrappen wat niet past.
- (b) De reële aanvangsdatum vermelden indien de opdrachtnemer de werken heeft aangevat vóór de gestelde begindatum.
- (c) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.
- (d) Berekening aan te passen in functie van de voorschriften van de bestekken voor ontwerper(s), EPB-adviseur, veiligheids- en gezondheidscoördinator

Berekening van het bedrag van de boetes

Vertraging (zie voorzijde van DV 8) : ..... dagen = waarde van n

Berekening van de waarde N :

Oorspronkelijke uitvoeringstermijn van : ..... kalenderdagen x 0,7 = ... (a)

Bedrag van de bestelling : ..... € = waarde van M

Maximumbedrag van de boete : 5 % van M = ... €

Gewoon geval (artikel 86, §1 van het besluit "uitvoering") - Formule : $R = 0,45 \times \frac{M \times n^2}{N^2}$

$R = 0,45 \times M \times \frac{\dots}{\dots} \times \frac{\dots}{\dots} = 0,45 \times \dots \text{€} \times \frac{\dots}{\dots} = \dots \text{€}$

OF

Bestelling van max. 75.000,00 € met N = maximum 150 - Formule : $R = 0,45 \times \frac{M \times n^2}{150 \times N}$

$R = 0,45 \times M \times \frac{\dots}{150} \times \frac{\dots}{\dots} = 0,45 \times \dots \text{€} \times \frac{\dots}{\dots} = \dots \text{€}$

(a) Het verkregen product afronden naar de lagere eenheid.

ONDERRICHTINGEN VOOR DE AANBESTEDER
--

1. Wie moet de DV 8 opmaken ?

De aanbesteder moet voor ieder perceel een DV 8 opmaken (verplicht document).

2. Wanneer ?

Vóór de voorlopige oplevering.

3. Aantal exemplaren.

4 + 2 kopieën. De ene kopie wordt aan de ontwerper bezorgd, de andere aan de opdrachtnemer op de dag van de voorlopige oplevering.

4. Uitvoeringstermijn.

De uitvoeringstermijn gaat in op de aanvangsdatum van de werken, vastgesteld volgens de gegevens van de bestelbrief.

Als de opdrachtnemer de werken vóór de vastgestelde datum heeft aangevat, zie art. 76 van het "uitvoeringsbesluit" aangevuld door de BGHM/WO 2017.

5. Datum voltooiing van de werken.

Normaal moet de opdrachtnemer de werken voltooid hebben op de dag waarop de contractuele termijn verloopt. Indien dit niet het geval is, dient hij de aanbesteder per aangetekende brief op de hoogte te brengen van de werkelijke voltooiingsdatum (cf. art. 92, §2 van het "uitvoeringsbesluit").

In dat geval verifieert de aanbesteder de juistheid van de verklaring van de opdrachtnemer. In geval van onenigheid bepaalt de aanbesteder de voltooiingsdatum ambtshalve op grond van zijn eigen vaststellingen.

Indien de voltooiingsdatum niet wordt opgegeven in de aanvraag tot oplevering en bij ontstentenis van tegenbewijs, wordt verondersteld dat de opdracht voltooid was op de dag waarop de aanvraag werd verzonden.

6. Ondertekening van de DV 8.

Op de dag van de voorlopige oplevering.

7. Teruggave van boeten wegens laattijdige uitvoering.

De opdrachtnemer mag om teruggave van vertragingsboetes verzoeken met inachtneming van de richtlijnen van art. 50 van het "uitvoeringsbesluit".

8. Toezending der stukken aan de BGHM.

4 exemplaren, samen met het blad DV 1 en de bijlagen ervan en het proces-verbaal van voorlopige oplevering DV 10.

De kopie van de DV 8 die voor de ontwerper bestemd is, wordt hem op de dag van de voorlopige oplevering overhandigd.

BGHM	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a)	Opdrachtnemer
OVM nr.	van	.....
.....	te	.....
.....	Nr. van het dossier	.....
te	Nr. van het perceel	.....
Uitg. 2017	VERREKENING VAN DE GEDEELTELIJKE UITVOERINGSTERMIJNEN EN DE BIJZONDERE	DV 8bis
(BGHM/WO 2017)	VERTRAGINGSBOETES	
	Bijlage nr. .... bij het P.-V. van voorlopige oplevering d.d.	

Art 46. en 86 van het "uitvoeringsbesluit" aangevuld door het BGHM/WO 2017 : gevallen waarvoor gedeeltelijke uitvoeringstermijnen voorgeschreven worden in het BGHM/WO 2017.

Gedeeltelijke termijn 1

Contractuele datum "aanvang werken" : ..... (b)
 Gedeeltelijke uitvoeringstermijn : ..... dagen
 Termijnverlenging voor wijzigingen (overdracht uit DV 2, DV 2bis, DV 4 en DV 5) : ..... dagen
 Andere termijnwijzigingen : ..... dagen
 Totaal ..... dagen

Contractuele voltooiingsdatum : Te rekenen vanaf ....., de contractuele aanvangsdatum, verstrijkt de uitvoeringstermijn op .....

Door de opdrachtnemer in zijn brief vermelde voltooiingsdatum : .....

Werkelijke voltooiingsdatum : door de aanbesteder aanvaarde datum van volledige voltooiing van de werken : .....

Vertraging : ..... dagen = waarde van n

Gedeeltelijke termijn 2

Contractuele datum "aanvang werken" : ..... (b)
 Gedeeltelijke uitvoeringstermijn : ..... dagen
 Termijnverlenging voor wijzigingen (overdracht uit DV 2, DV 2bis, DV 4 en DV 5) : ..... dagen
 Andere termijnwijzigingen : ..... dagen
 Totaal ..... dagen

Contractuele voltooiingsdatum : Te rekenen vanaf ....., de contractuele aanvangsdatum, verstrijkt de uitvoeringstermijn op .....

Door de opdrachtnemer in zijn brief vermelde voltooiingsdatum : .....

Werkelijke voltooiingsdatum : door de aanbesteder aanvaarde datum van volledige voltooiing van de werken : .....

Vertraging : ..... dagen = waarde van n

Gedeeltelijke termijn 3

Contractuele datum "aanvang werken" : ..... (b)
 Gedeeltelijke uitvoeringstermijn : ..... dagen
 Termijnverlenging voor wijzigingen (overdracht uit DV 2, DV 2bis, DV 4 en DV 5) : ..... dagen
 Andere termijnwijzigingen : ..... dagen
 Totaal ..... dagen

Contractuele voltooiingsdatum : Te rekenen vanaf ....., de contractuele aanvangsdatum, verstrijkt de uitvoeringstermijn op .....

Door de opdrachtnemer in zijn brief vermelde voltooiingsdatum : .....

Werkelijke voltooiingsdatum : door de aanbesteder aanvaarde datum van volledige voltooiing van de werken : .....

Vertraging : ..... dagen = waarde van n

Bijzondere verdragingsboetes (zie berekeningen op de keerzijde)

Over te brengen op DV 8

Boetes met betrekking tot de gedeeltelijke termijn 1 = ... €
 Boetes met betrekking tot de gedeeltelijke termijn 2 = ... €
 Boetes met betrekking tot de gedeeltelijke termijn 3 = ... €
 Totaal ..... €

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (zie ommezijde)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM ..... (c)	Stempel van de BGHM (c)
--------------	--	---	--	----------------------------

(a) Schrappen wat niet past.

(b) De reële aanvangsdatum vermelden indien de opdrachtnemer de werken heeft aangevat vóór de gestelde begindatum.

(c) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.

Berekening van het bedrag van de boetes

Bedrag van de bestelling : ..... € = waarde van M

M / 20 : ..... €

Berekening van de waarde P :

Gedeeltelijke termijnen (P) : P1 ..... kalenderdagen x 0,7 = ... (a)
P2 ..... kalenderdagen x 0,7 = ... (a)
P3 ..... kalenderdagen x 0,7 = ... (a)

Berekening van de waarde N :

Oorspronkelijke uitvoeringstermijn van : ..... kalenderdagen x 0,7 = ... (a)

Formules : gewoon geval : $R = 0,45 \times \frac{M \times n2}{N^2}$ of als $M < 75.000,00 \text{ €}$ en $N = \max 150$: $0,45 \times \frac{M \times n2}{150 \times N}$

Gedeeltelijke termijn 1 :

P1 R = 0,45 x M x ..... x ..... = 0,45 x ..... € x ..... = ... €

Maximumbedrag van de boete : **M/20 x P1/N** (of 5% van M x P1/N)

= ..... € (5% de M) x ..... (P1) : ..... (N) = ... €

Gedeeltelijke termijn 2 :

P2 R = 0,45 x M x ..... x ..... = 0,45 x ..... € x ..... = ... €

Maximumbedrag van de boete : **M/20 x P2/N** (of 5% van M x P2/N)

= ..... € (5% de M) x ..... (P2) : ..... (N) = ... €

Gedeeltelijke termijn 3 :

P3 R = 0,45 x M x ..... x ..... = 0,45 x ..... € x ..... = ... €

Maximumbedrag van de boete : **M/20 x P3/N** (of 5% van M x P3/N)

= ..... € (5% de M) x ..... (P3) : ..... (N) = ... €

(a) Het verkregen product afronden naar de lagere eenheid.

ONDERRICHTINGEN VOOR DE AANBESTEDER

Wie moet de DV 8bis opmaken ?

De aanbesteder moet een DV 8bis opmaken als er gedeeltelijke termijnen gelden (facultatief document).

Wanneer ?

Vóór de voorlopige oplevering.

Aantal exemplaren.

4 + 2 kopieën. De ene kopie wordt aan de ontwerper bezorgd, de andere aan de opdrachtnemer op de dag van de voorlopige oplevering.

Uitvoeringstermijn.

Overeenkomstig art. 76 van de BGHM/WO 2017 gaan alle gedeeltelijke uitvoeringstermijnen in op de aanvangsdatum van de werken, vastgesteld volgens de gegevens van de bestelbrief.

Als de opdrachtnemer de werken vóór de vastgestelde datum heeft aangevat, zie art. 76 van het "uitvoeringsbesluit" aangevuld door de BGHM/WO 2017.

De tijdens de diverse fasen toegekende termijnverlengingen komen de volgende fasen ten goede, maar omgekeerd is dat niet het geval. Zo komt een tijdens fase 2 toegekende termijnverlenging fase 3 ten goede, maar niet fase 1.

Datum voltooiing van de werken.

Normaal moet de opdrachtnemer de werken voltooid hebben op de dag waarop de contractuele termijn verloopt. Indien dit niet het geval is, dient hij de aanbesteder per aangetekende brief op de hoogte te brengen van de werkelijke voltooiingsdatum (cf. art. 92, §2 van het "uitvoeringsbesluit").

In dat geval verifieert de aanbesteder de juistheid van de verklaring van de opdrachtnemer. In geval van onenigheid bepaalt de aanbesteder de voltooiingsdatum ambtshalve op grond van zijn eigen vaststellingen.

Indien de voltooiingsdatum niet wordt opgegeven in de aanvraag tot oplevering en bij ontstentenis van tegenbewijs, wordt verondersteld dat de opdracht voltooid was op de dag waarop de aanvraag werd verzonden.

Ondertekening van de DV 8bis.

Op de dag van de voorlopige oplevering.

Teruggave van boeten wegens laattijdige uitvoering.

De opdrachtnemer mag om teruggave van vertragsboetes verzoeken met inachtneming van de richtlijnen van art. 50 van het "uitvoeringsbesluit".

Toezending der stukken aan de BGHM.

4 exemplaren, samen met het blad DV 1 en de bijlagen ervan en het proces-verbaal van voorlopige oplevering DV 10.

De kopie van de DV 8bis die voor de ontwerper bestemd is, wordt hem op de dag van de voorlopige oplevering overhandigd.

BGHM	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a)	Opdrachtnemer
OVM nr.	van	.....
.....	te	.....
.....	Nr. van het dossier	.....
te	Nr. van het perceel	.....
Uitg. 2017	PROTOCOL VAN DE UITGESTELDE WERKEN	
(BGHM/ WO 2017)	Bijlage nr. .... bij het P.-V. van voorlopige oplevering d.d.	DV 9

De grijze vakjes pas invullen op de dag van de voorlopige oplevering.

1. De aanbesteder oordeelt dat de opdrachtnemer zich tijdelijk in de onmogelijkheid bevindt de hierna vermelde werken, die in de opdracht begrepen zijn, uit te voeren ingevolge omstandigheden onafhankelijk van zijn wil, namelijk door (deze feiten bondig opsommen) :

.....
 De werken mogen later niet aan een andere aannemer worden toevertrouwd, en wel om de volgende technische redenen :

2. De werken in kwestie worden uit de opdracht gehaald en aan de opdrachtnemer toevertrouwd aan de hand van een nieuwe opdracht die, overeenkomstig art. 42, § 1er, 1°; d) van de wet van 17/06/2016, via onderhandelingsprocedure zonder bekendmaking wordt gegund.

De administratieve en technische bepalingen van de eerste opdracht zijn van toepassing op de uitgestelde werken.

Artikel	Gebouw en aanduiding van het uitgestelde werk	Hoeveel- heden	Eenheden	Eenheidsprijs (excl. korting)	Gedeeltelijke som
				Totaal	€
				Korting ..... %	€
				Totale bedrag van de uitgestelde werken (b)	€

3. Hierbij verbindt de opdrachtnemer zich ertoe om tegen dezelfde voorwaarden als diegene die van toepassing zijn op de voltooide werken, alsmede tegen de speciale voorwaarden opgenomen in onderhavig protocol, de werken in kwestie uit te voeren voor de forfaitaire prijs van ..... € (punt 5a) op de keerzijde) (ingehouden op de eindverrekening), binnen een termijn van ..... kalenderdagen (punt 5 b)).

In de bestelbrief is de begindatum van de werken vastgelegd. De werken moeten aanvangen tussen de 15e en de 60e dag na verzending van deze brief.

In geval van vertraging in de uitvoering van deze werken zal er een vertragsboete worden berekend op basis van art. 86 van het "uitvoeringsbesluit".

4. Er zal een nieuwe borgtocht worden gesteld overeenkomstig de voorschriften van art. 25 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017 (punt 5).

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 exemplaren + 2 kopieën (zie keerzijde)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (c)	Stempel van de BGHM (c)
--------------	--	---	---	----------------------------

(a) Schrapen wat niet past.
 (b) Eventueel verminderd met de korting.
 (c) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.

Onderrichtingen voor de aanbesteder en de ontwerper

A. FORMALITEITEN BIJ DE VOORLOPIGE OPLEVERING VAN DE VOLTOOIDE WERKEN.

1. Wanneer moet men een protocol opmaken ?

De oorzaken die de voltooiing van het betrokken werk verhinderen, moeten onafhankelijk zijn van de wil van de opdrachtnemer, en moeten door de aanbesteder als dusdanig worden aangezien. Voorbeeld: niet-voltooiing van de wegen.

De technische redenen die rechtvaardigen dat de betrokken werken aan dezelfde opdrachtnemer worden toevertrouwd, moeten trouwens worden ingeroepen.

Het protocol DV 9 moet alleen worden opgemaakt wanneer het geval zich voordoet.

2. Lijst van de uitgestelde werken.

Vóór de voorlopige oplevering der werken maakt de ontwerper de lijst van de uitgestelde werken op en bezorgt hij die (met de nodige berekeningen) aan de opdrachtnemer, opdat deze laatste zijn eventuele opmerkingen naar voren zou kunnen brengen.

3. Opmaken van de staat DV 9.

De ontwerper maakt vervolgens de staat DV 9 op. Hij laat de grijze vakjes echter onaangeroerd.

4. Aantal exemplaren.

De DV 9 wordt in 4 exemplaren en 2 kopieën opgemaakt (de eerste kopie wordt bewaard door de ontwerper en de andere wordt de dag van de voorlopige oplevering aan de opdrachtnemer bezorgd).

5. Beslissingen en handtekeningen.

Op de dag van de voorlopige oplevering bepalen de partijen:

a) het bedrag der uitgestelde werken, inclusief korting. Dit bedrag wordt post per post berekend op basis van de eenheidsprijzen (excl. eventuele korting). De eventuele kortingen worden op het totale bedrag toegepast;

b) de termijn IN KALENDERDAGEN die voor de uitvoering van de uitgestelde werken wordt toegestaan.

Er wordt een nieuwe borgtocht samengesteld overeenkomstig art. 25 van het "uitvoeringsbesluit".

Deze beslissingen worden vastgelegd in de grijze vakjes op de voorzijde van dit formulier, dat daarna onmiddellijk door de partijen wordt ondertekend.

6. Toezending der formulieren DV 9 aan de BGHM.

De 4 ondertekende exemplaren (allemaal voorzien van de originele handtekeningen) worden naar de BGHM gestuurd, samen met het P.V. van voorlopige oplevering en het blad DV 1.

7. Overhandiging aan de opdrachtnemer.

Eén ondertekend exemplaar van de staat DV 9 wordt gevoegd bij het ondertekende exemplaar van het proces-verbaal DV 10 dat voor hem is bestemd. Het is echter niet nodig te wachten tot na die overhandiging om dit protocol uit te voeren.

B. FORMALITEITEN BETREFFENDE DE UITVOERING DER UITGESTELDE WERKEN.

De aanbesteder laat de opdrachtnemer per aangetekend schrijven weten dat de omstandigheden, die tijdelijk de uitvoering van de uitgestelde werken hebben belet, zich niet meer voordoen. Deze brief geldt als bestelling van de nieuwe werken.

De opdracht wordt uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen van de oorspronkelijke opdracht (maandelijkse vorderingsstaten, betalingsmodaliteiten, voorlopige en definitieve oplevering,...).

C. AFREKENING NA DE VOLTOOIING DER UITGESTELDE WERKEN.

1. Voorlopige en definitieve oplevering.

Zij geschieden volgens dezelfde procedure als die welke voorgeschreven is voor de reeds opgeleverde werken. De aanwezigheid van een afgevaardigde van de BGHM is niet vereist voor de uitgestelde werken. De OVM moet de BGHM er evenwel van in kennis stellen dat ze zal overgaan tot het onderzoek der in de staat DV 9 vermelde werken

2. Hoe worden de verrekeningen opgemaakt?

Op dezelfde wijze als voor de vroeger opgeleverde werken. Ongeacht het bedrag van de uitgestelde werken is art. 38/7 van het "uitvoeringsbesluit" aangevuld door BGHM/WO 2017 van toepassing.

VERPLICHT IN TE DIENEN DOCUMENT

BGHM OVM nr. .... te	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a) van ..... te ..... Nr. van het dossier ..... Nr. van het perceel	Opdrachtnemer ....
Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	PROCES-VERBAAL VAN VOORLOPIGE OPLEVERING	DV 10

Op ..... 20 ..... te ..... u. zijn op de plaats der werken bijeengekomen :

aan de ene kant

de aanbesteder .....
 vertegenwoordigd door dhr. ....
 en dhr(n). ....
 bijgestaan door de ontwerper(s), dhr(n). ....

aan de andere kant

de opdrachtnemer .....

in aanwezigheid van de afgevaardigde van de BGHM, dhr. .... (b)
 en dhr(n). ....

met het oog op de vaststelling van de voltooiing der werken

- op de datum waarop de contractuele termijn verstrijkt (a)
- waarvoor de opdrachtnemer de voorlopige oplevering gevraagd heeft bij brief van (a) .....

Rekening houdend met het gunstig advies dat door de bovengenoemde ontwerper werd uitgebracht, worden deze werken voorlopig opgeleverd, met uitzondering van :

- 1) de werken, vermeld op de hierbijgevoegde staat der "minderwaarden" DV 6.
 De partijen hebben zich akkoord verklaard, onder voorbehoud van bekrachtiging door de BGHM, om de minderwaarde te ramen op ..... € (c) (d) ;
- ...) de werken, vermeld op de hierbijgevoegde staat der "niet-conforme werken die in orde moeten worden gebracht" DV 7.
 De opdrachtnemer verbindt zich ertoe deze werken binnen de kortst mogelijke tijd volledig in orde te brengen. In afwachting daarvan wordt, als waarborg op de nog verschuldigde sommen, voorlopig een bedrag van ..... € ingehouden (c) (d).
- ...) de "uitgestelde werken" vermeld op het hierbijgevoegde protocol DV 9.
 Het bedrag van de uitgestelde werken belooft ..... € (c) (d).

Door de partijen werd overgegaan tot de verificatie van de berekening van de termijn en de voor vertraging verschuldigde boetes en schadevergoedingen (bepaald in art. 46 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017) en de berekening van de straffen bepaald in art. 45 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017.

- ...) De verdragingsboetes berekend op de staat DV 8 belopen ..... € (d)
 (waarvan ..... € (d) bijzondere verdragingsboetes in verband met de gedeeltelijke uitvoeringstermijnen (DV 8bis)).
- ...) De schadevergoedingen berekend in de DV 8 belopen ..... € (d)
- ...) De in de bijlage berekende straffen belopen ..... € (d)

N.B. : De groene bladzijden van het dagboek der werken moeten samen met de documenten van de voorlopige oplevering aan de BGHM worden toegestuurd.

Opgemaakt te ..... , op ..... 20 ..... in 4 ex. + 2 kopieën (voor de ontwerper en de opdrachtnemer)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (e)	Stempel van de BGHM (e)
--------------	--	---	---	----------------------------

- (a) Schrappen wat niet past.
- (b) De voorlopige oplevering van de opdrachten waarvan het bestelbedrag 2.000.000,00 € overschrijdt, geschiedt gewoonlijk in aanwezigheid van een afgevaardigde van de BGHM (door te halen indien deze niet aanwezig is).
De OVM moet de BGHM niettemin, ongeacht het bedrag van de werken, laten weten dat zij tot het onderzoek van de op DV 7 vermelde werken zal overgaan.
- (c) Op de dag van de oplevering de niet passende tekst doorhalen.
- (d) De grijze vakjes pas invullen op de dag van de oplevering.
- (e) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.

<u>BGHM</u>	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a)	Opdrachtnemer
OVM nr.	van	
.....	te	
.....	Nr. van het dossier	
te	Nr. van het perceel	

Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	PROCES-VERBAAL VAN WEIGERING TOT VOORLOPIGE OPLEVERING (b)	DV 10bis
-------------------------------------	---	-----------------

Op ..... 20 ..... te ..... u. zijn op de plaats der werken bijeengekomen :
aan de ene kant

de aanbesteder .....

vertegenwoordigd door dhr. ....

en dhr. ....

bijgestaan door de ontwerper(s), dhr(n). ....

aan de andere kant

de opdrachtnemer ..... (c)

in aanwezigheid

van de afgevaardigde van de BGHM, dhr. .... (d)

en dhr(n). ....

met het oog op de vaststelling van de voltooiing der werken

- op de datum waarop de contractuele termijn verstrijkt (a)

- waarvoor de opdrachtnemer de voorlopige oplevering gevraagd heeft bij brief van (a) .....

De voorlopige oplevering kan niet worden toegestaan, en wel om de volgende redenen :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(Deze lijst is niet beperkend).

Bijgevolg wordt de opdrachtnemer verzocht de werken binnen de kortst mogelijke termijn en uiterlijk tegen ..... in orde te brengen, op straffe van de bijzondere straf bepaald in art. 45 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017 en onverminderd de eventuele verdragingsboetes en de andere in de opdracht voorziene middelen van optreden.

De opdrachtnemer wordt verzocht de aanbesteder in te lichten wanneer de werken voltooid zijn. Overeenkomstig art. 92, §2 en §4 van het "uitvoeringsbesluit" zal de aanbesteder vervolgens binnen een termijn van 15 kalenderdagen overgaan tot de controle van de werken.

Onderhavig proces-verbaal is onmiddellijk uitvoerbaar en geldt als ingebrekestelling. (b)

Vergeet niet om 3 dagen vóór de bovenvermelde datum een aangetekende brief te versturen.

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 ex.+ 2 kopieën (voor de ontwerper en de opdrachtnemer)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of de bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (stempel)
--------------	--	---	--

- (a) Schrappen wat niet past.
- (b) Een exemplaar overhandigen aan de opdrachtnemer, tegen ontvangstmelding, op de dag zelf van het bezoek, of binnen de 24 uur per aangetekende brief een exemplaar naar de opdrachtnemer sturen.
- (c) Te wijzigen indien de opdrachtnemer niet aanwezig is en de datum vermelden van de aangetekende brief waarbij de opdrachtnemer werd opgeroepen voor het bezoek.
- (d) Schrappen indien hij niet aanwezig is.

VERPLICHT IN TE DIENEN DOCUMENT

BGHM OVM nr. .... te	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a) van ..... te ..... Nr. van het dossier ..... Nr. van het perceel	Opdrachtnemer ....
---	---	---------------------------------

Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	PROCES-VERBAAL VAN DEFINITIEVE OPLEVERING	DV 11
------------------------------	--	--------------

Op ..... 20 ..... te ..... u. zijn op de plaats der werken bijeengekomen :

aan de ene kant

de aanbesteder .....
 vertegenwoordigd door dhr. ....
 en dhr. ....
 bijgestaan door de ontwerper(s), dhr(n). .....

aan de andere kant

de opdrachtnemer .....

in aanwezigheid van de afgevaardigde van de BGHM, dhr. .... (b)
 en dhr(n). .....

met het oog op de vaststelling van de toestand

- van de werken die voorlopig werden opgeleverd op ..... (en van de werken die vermeld werden op een staat van niet-conforme werken "DV 7") (a);

- van de werken, vermeld op de staat van de uitgestelde werken "DV 9" die voorlopig werden opgeleverd op ..... (a)

De termijn om tot de oplevering over te gaan, verstreek op ..... (a)

De brief waarbij de opdrachtnemer de definitieve oplevering van deze werken heeft aangevraagd, was gedateerd van .....

Gelet op het gunstig advies van de voormelde ontwerper wordt voor de bovenvermelde werken de eindoplevering toegestaan, onder voorbehoud van de waarborgen van bepaalde duur, vastgesteld in de wet en in de opdrachtdocumenten.

De werken, vermeld op de staat der uitgestelde werken "DV 9", zullen gekeurd worden volgens de normale procedure van de definitieve oplevering, bij het verstrijken van de waarborgtermijn die voor deze werken werd bepaald (b) (c).

Overeenkomstig art. 45 van het "uitvoeringsbesluit" , zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017, worden de bijzondere straffen als volgt berekend :

Datum waartegen de opdrachtnemer verzocht werd de werken volledig in orde te brengen (zie DV 11bis) : .....

Door de aanbesteder aanvaarde datum om de werken in orde te brengen : .....

Vertraging : ..... dagen.

Bedrag van de dagelijkse straf : ..... €   (0,02% van het oorspronkelijke bedrag van de opdracht met een minimum van 50 € en een maximum van 500 €).

Straffen : ..... (dagen) x ..... € per dag = ... €   af te houden van het saldo van de borgtocht cf. art. 30 van het "uitvoeringsbesluit".

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 ex.+ 2 kopieën (voor de ontwerper en de opdrachtnemer)

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Goedgekeurd / waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (c)	Stempel van de BGHM (c)
--------------	--	---	--	-------------------------

(a) Schrapen wat niet past.

(b) De oplevering van de opdrachten waarvan het bestelbedrag 2.000.000,00 € overschrijdt, geschiedt gewoonlijk in aanwezigheid van een afgevaardigde van de BGHM (door te halen indien hij niet aanwezig is).

De OVM moet de BGHM niettemin, ongeacht het bedrag van de werken, laten weten dat zij tot de oplevering van de werken zal overgaan.

(c) Dit document is onderworpen aan het toezicht van de BGHM.

<u>BGHM</u>	Werk : Oprichting, Renovatie, Onderhoud (a)	Oprachtnemer
OVM nr.	van	.....
.....	te	.....
.....	Nr. van het dossier	.....
te	Nr. van het perceel	.....
Uitg. 2017 (BGHM/WO 2017)	PROCES-VERBAAL VAN WEIGERING TOT DEFINITIEVE OPLEVERING (b)	DV 11bis

AANGETEKEND (b)

Op ..... 20 ..... te ..... u. zijn op de plaats der werken bijeengekomen :

aan de ene kant

de aanbesteder .....

vertegenwoordigd door dhr. ....

en dhr. ....

bijgestaan door de ontwerper(s), dhr(n). ....

aan de andere kant

de opdrachtnemer ..... (c)

in aanwezigheid van de afgevaardigde van de BGHM, dhr. .... (d)

en dhr(n) .....

met het oog op de vaststelling van de toestand der werken

- op de datum waarop de waarborgtermijn verstrijkt (a)

- waarvan de opdrachtnemer de definitieve oplevering heeft aangevraagd, bij brief van (a) .....

De definitieve oplevering *kan niet worden toegestaan*, en wel om de volgende redenen : (c)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(Deze lijst is niet beperkend).

Bijgevolg wordt de opdrachtnemer verzocht de werken binnen de kortst mogelijke termijn en uiterlijk tegen ..... volledig in orde te brengen, op straffe van de bijzondere straf bepaald in art. 45 van het "uitvoeringsbesluit", zoals aangevuld door het BGHM/WO 2017.

Indien de opdrachtnemer de werken niet ononderbroken en in een passend tempo voortzet, zal de aanbesteder alle maatregelen kunnen nemen die worden bepaald in de opdracht.

Onderhavig proces-verbaal is onmiddellijk uitvoerbaar en geldt als ingebrekestelling. (b)

Vergeet niet om 3 dagen vóór de bovenvermelde datum een aangetekende brief te versturen.

De opdrachtnemer wordt verzocht de aanbesteder in te lichten wanneer de werken voltooid zijn. Overeenkomstig art. 92, §2 en §4 van het "uitvoeringsbesluit" zal de aanbesteder vervolgens binnen een termijn van 15 kalenderdagen overgaan tot de controle van de werken.

Opgemaakt te ....., op ..... 20 ..... in 4 ex. + 2 kopieën (voor de ontwerper en de opdrachtnemer).

De ontwerper	De opdrachtnemer (of zijn bevoegde afgevaardigde)	De aanbesteder (handtekening van 2 personen, bevoegd om namens de maatschappij verbintenissen aan te gaan)	Waarvan akte genomen door de BGHM op ..... (stempel)

(a) Schrapen wat niet past.

(b) Een exemplaar overhandigen aan de opdrachtnemer, tegen ontvangstmelding, op de dag zelf van het bezoek, of binnen de 24 uur per aangetekende brief een exemplaar naar de opdrachtnemer sturen.

(c) Te wijzigen indien de opdrachtnemer niet aanwezig is en de datum vermelden van de aangetekende brief waarbij de opdrachtnemer werd opgeroepen voor het bezoek.

(d) Schrapen indien hij niet aanwezig is.